

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 januari 1881

Vijfduizend gulden boete voor Van de Moosdijk

DE ECONOMISCHE POLITIERECHTER te 's Hertogenbosch, mr. C. M. Wissmann heeft W. van de Moosdijk, ook bekend als „de kruidendokter van Casteren”, veroordeeld conform de eis van de officier van justitie tot een geldboete van vijfduizend gulden - waarvan de helft voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar. Van de Moosdijk werd ervan beschuldigd kleinhandel in drogisterijartikelen uit te oefenen zonder vergunning van de Kamer van Koophandel.

Tijdens de zitting van de economische politierechter liet, lezen wij in het verslag van het Brabants Dagblad, verdachte Van de Moosdijk, zich vertegenwoordigen door zijn raadsman mr. N. van Bakel uit Eindhoven.

De dagvaarding bevatte een hele serie verhalen van mensen die door v. d. M. aan kruiden waren geholpen tegen forse betaling. De officier van justitie, mr. J. van Mierlo, achtte de handel in geneesmiddelen bewezen. Hij zei dat het hier niet ging om een normale overtreding van de bepalingen van de vestigingswet.

„Deze verdachte is al meermaalen veroordeeld voor het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst. Ik moet ernstig betwijfelen of die veroordelingen wel hebben geholpen”, zo zei de officier, die verder sprak over het „helpen” van mensen in nood, door prijzen voor de kruiden te vragen, die het honderdvoudige van de inkoopprijs bedragen.

Er zou zijn ingekocht voor 7,78 gulden per kilo en verkocht voor soms meer dan zevenhonderd gulden per kilo. De officier betwijfelde of Van de M., als deze ontheffing voor het uitoefenen van een drogisterij zou hebben aangevraagd, deze wel ooit gekregen zou hebben.

Uitroeien bij de wortel

Mr. VAN MIERLO vond dat dit onbevoegd uitoefenen van geneeskunst

„Genezeres” treedt op als een engel der wrake

„GEEN OPRECHTE bedoelingen” achtte de Zevenbergse kantonrechter aanwezig bij de 50-jarige inwonster van Standdaarbuiten, mevrouw F. Prinse-Corte. Over deze wonderdoenster is de laatste tijd heel wat in de pers verschenen. In het novembernummer van ons maandblad hebben wij al aandacht besteed aan deze zaak.

Mevrouw Prinse heeft aangekondigd in hoger beroep te gaan van het vonnis waarbij zij veroordeeld werd tot zeven maal 700 gulden boete, subsidiair zevenmaal een maand, waarvan zevenmaal f 500,— voorwaardelijk. Kantonrechter mr. Saelman, achtte bewezen, dat de vrouw in de periode mei tot augustus van dit jaar onbevoegd de geneeskunde heeft uitgeoefend.

In de overwegingen van het vonnis werd gewezen op de feiten, dat de Standdaarbutense met folders reclame maakt, belooft mensen beter te zullen maken, hoewel ze geen medische opleiding heeft genoten, adviezen van artsen aan patiënten doorkruist, werkt zonder medische controle en betaling vraagt voor haar „genezingen”.

Geen pottekijkers

DE PERSOONLIJKHEID van mevrouw Prinse-Corte oftewel Lies Prinse kwam wel duidelijk uit de doeken in een artikel van Betty van Garrel in de Haagse Post: „de genezeres heeft meer weg van een engel der wrake dan van een liefdezuster”. Over de dokters liet de wonderdoenster zich in de volgende woorden uit (met stemverheffing): „Maar de dokters, niet één heb ik er hier gehad. De dokters die zijn zo stom, ik kan ze vertellen

(„het riekt naar oplichting”) bij de wortel moet worden uitgerooid. Het gaat in dit geval slechts om de wortel voor Nederland, niet voor België of andere landen, zei de officier. „Als dit soort handel in België strafbaar zou zijn, dan is dat een zaak voor de procureur des konings in dat land”.

VERVOLG OP BLZ. 50

hoe het moet, ik kan het ze leren, maar ze komen niet.”

Hoe geneest ze dan?

„Dat vertel ik niet. Er is hier zo'n brok parapsycholoog geweest, die wou het kunstje afkijken. Ik heb hem er uit gezet, pottekijkers heb ik niet nodig.”

Je kunt het beter niet aan de stok krijgen met de genezeres, denkt de schrijfster van de Haagse Post. „Dat heb je goed gezien kind”, zegt ze. „Dat heb je heel goed gezien.” En een zekere Jan, die met zijn vrouw Betske de afspraken en de post van de wonderdoenster verzorgt, en die bij het gesprek tegenwoordig zijn, zegt: Mevrouw Prinse is keihard, keihard maar goed. De echtgenoot van Mevrouw Prinse, een knokige man op sokken, kijkt naar zijn sokken en knikt instemmend.

De genezeres roept nu zeer luid: koffie!

Betske, die zwaarlijvig is, schommelt weg.

En aan het slot van het gesprek zegt de wonderdoenster: „We huilen hier heel wat en we lachen hier heel wat af, is het niet Bets? Ik trek me nergens wat van aan, ook niet van de rechters. De mensen die ik heb genezen, laat die maar getuigen. Zo en nou wordt er niks meer opgeschreven, je hebt nou wel genoeg.”

Op bladz. 51 in dit nummer een relaas van het voorgevallene op de eerste zitting van de kantonrechter onder de titel „Mirakel” van Standdaarbuiten bonkte er op los. Van de tweede zitting vindt men een weergave op blz. 53: „Wonderdoenster gaat door tot het bittere einde”.

100.000 Nederlanders te biecht bij onbevoegden

IN HET OKTOBERNUMMER van 't Maandblad voor de Geestelijke Volksgezondheid publiceerde dr. F. Bakker een artikel over de kwakzalverij. Dr. Bakker is de lezers van ons Maandblad welbekend als auteur van een proefschrift „Kwakzalverij en het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst", waarover wij in het januari-nummer van dit jaar op bladzijden 1 en 2 uitvoerig hebben bericht. Dr. Bakker is huisarts te Voorburg en chef van de militaire geneeskundige polikliniek in den Haag.

Dr. Bakker zet in zijn artikel uiteen dat ruim 100.000 Nederlanders gebruik maken van kwakzalvers, onbevoegde genezers, paranormale genezer en dergelijke. Hij onderscheidt allereerst parasitaire kwakzalverij die hij liever met oplichterij aanduidt. Daarnaast is er een vorm van kwakzalverij, waarbij wel degelijk de intentie bestaat verbetering te brengen in de gezondheidstoestand van anderen. Hier laat zich een onderscheid maken in kwakzalverij, bedreven door de bij de wet bevoegde beoefenaars van de geneeskunde en de kwakzalverij bedreven door onbevoegden.

Over het algemeen mag gesteld worden, dat de onbevoegden al of niet in combinatie zich bedienen van geneesmethoden als het zogenaamde magnetiseren, de kruidentherapie en de gebedsgenezing. Voor Nederland geldt, dat het merendeel van de onbevoegden van de kwakzalverij magneetiseur is. Het hele probleem van de zogenaamde onbevoegde genezers culmineert dan ook in Nederland in het zogenaamde magnetiseursvraagstuk.

Duizend onbevoegden?

Over het aantal onbevoegden zijn geen exacte cijfers bekend. Ze worden geschat tussen de 500 en 1000, welk laatste getal waarschijnlijk aan de hoge kant is. Vast staat, dat Nederland ongeveer 350 genezers kent voor wie het genezen hoofdberoep is. Met betrekking tot de aandoeningen, waarvoor men bevoegde kwakzalvers raadpleegt, mag gesteld worden, dat met uitzondering van kort durende en traumatische aandoeningen alsmede van acute infectieziekten men zich in hoofdzaak uit opportunistische overwegingen met chronische aandoeningen tot de kwakzalver wendt, en wel met aandoeningen van het bewegingsapparaat, van de organische

aandoeningen van het zenuwstelsel en psycho-somatische aandoeningen.

Psychodynamisch effect

OVER KRUIDEN zegt dr. Bakker: „Alhoewel het directe bewijs niet geleverd kan worden, wijzen alle beschikbare gegevens in een richting, die bijna dwingt tot de uitspraak, dat geneeskundige kruiden bij bepaalde patiënten — waarschijnlijk introverten — een veel groter psycho-dynamisch effect kunnen ontplooiën dan de producten uit de chemische industrie."

Dr. Bakker concludeert, dat door de enorme vooruitgang van de medische wetenschap aan bepaalde categorieën patiënten niet die respons gegeven wordt, die gelegen was in de methodiek van de archaïstische priesterarts. Samenvattend stelt hij, dat in de therapeutische situatie niet alleen de houding van de patiënt ten opzichte van de persoon van de therapeut belangrijk is, maar ook ten opzichte van de therapie, en dat deze laatste geen zaak is van de rede, maar evenals die ten opzichte van de therapeut — zeer diep verankerd ligt.

Dr. Bakker erkent, dat vele kwakzalvers een ingeboren drang hebben om zieken te genezen, maar hun onkunde op medisch gebied werpt een

PSEUDO-ARTSEN LICHTTEN BEJAARDEN OP

VOOR DE HASSELTSE rechtbank stonden een inwoner van Heerlen en vier verdachten uit Belgisch Limburg terecht, die zich hadden schuldig gemaakt aan oplichting van zeker 200 bejaarden. In het afgelopen jaar had het vijftal zich in Belgisch Limburg uitgegeven voor dokter of inspecteur van volksgezondheid. Zij verkochten dan aan de bejaarden ver boven de prijs massagetoestellen. Ook vertelden zij de bejaarden dat ze konden zorgen voor spoedige uitbetaling van achterstallige pensioenen, wanneer er maar een flink voorschot werd betaald.

De leider van de groep, een 28-jarige inwoner van Hasselt, reed rond in een auto met een esculaap. De andere leden organiseerden demonstratie-avonden voor de bejaarden. De bewoner van Heerlen ging met de leider van de groep mee om bejaarden er toe te bewegen een voorschot te verstrekken op de „spoedige uitkering van achterstallige pensioen".

schaduw op hun werk. Naast het percentage lichamelijk schadelijke gevolgen zijn zeker de nadelige gevolgen van psychische aard niet te veronachtzamen. Voor de kruidendokter is geen plaats binnen de gezondheidszorg. Hij dient definitief als kwakzalver gezien en bestreden te worden.

Van de Moosdijk voor economische politierechter

VERVOLG VAN BLZ. 49

Bij zijn eis waarschuwde de officier nog: „Als de bepaling opnieuw zal worden overtreden, zal ik een volgende keer onvoorwaardelijke hechtenis eisen".

De raadsman mr. Van Bakel vond de zaak van zijn cliënt bijzonder overdreven; een zaak die op gang is gebracht door psychisch gestoorden, die het openbaar ministerie met deze zaak blijven lastig vallen en op deze wijze tegen Van de M. stelling willen nemen", aldus mr. Van Bakel. „Mijn cliënt heeft de medische affaire achter de rug en daarvoor is hij veroordeeld. De overdreven belangstelling van de pers is misplaatst. Laten ze dit tegen de hasjesj, de pornografie of wat mij betreft tegen abortus doen".

Hij zei dat hij Van de M. in leven wilde houden. De veroordeling voor het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst had zijn cliënt voor financiële problemen gesteld. Binnen veertien dagen zal een deskundige bij v. d. M. in dienst komen die zijn handel zal legaliseren. De verdediger vond de geldboete een zware last voor zijn

cliënt. Hij wilde slechts een voorwaardelijke straf.

Riekt naar oplichting

Op de opmerking van mr. Van Bakel dat de pers de zaak-Van de M. sterk overdreef, antwoordde mr. Van Mierlo, „dat er in de publikaties weleens een grond van waarheid kon zitten omdat deze hele zaak riekt naar oplichting".

De politierechter achtte de ten laste gelegde feiten, het uitoefenen van een drogisterijbedrijf in strijd met de vestigingswet bewezen. Hij veroordeelde Van de M. conform de eis van de officier van justitie. De geldboete wilde hij handhaven ondanks het betoog van de verdediger van Van de M. veel van de, wat de officier „woekerwinsten" had genoemd, weer kwijt raakte aan vorderingen van veel vroegere klanten". Van de M. hoeft maar een paar zakjes kruiden te verkopen en de geldboete is bij elkaar", aldus de politierechter, die ten slotte nog opmerkte dat de proeftijd gebruikt wordt om controle uit te oefenen of Van de M. inderdaad zijn zaak zal legaliseren.

'Mirakel' van Standdaarbuiten bonkte er op los

TAL VAN VERSLAGGEVERS waren naar de zaal van het kantongerecht te Zevenbergen gekomen, toen daar eind oktober mevrouw F. Prinse-Corte, wel genoemd „het mirakel van Standdaarbuiten”, terecht stond. De zaak is toen niet afgehandeld omdat, zoals wij ook al in ons vorig nummer vermeldden, mevrouw Prinse bijstand van een advocaat wenste. Er was veel publiek, dat 't zaaltje tot de nok vulde. Er waren voor- en tegenstanders van „de magnetiseuse of masseuse”, zoals kantonrechter mr. J. H. Saelman haar aanduidde.

De verdachte gaf enige hoogdravende taal ten beste, zoals: Geneeskunst? Ik weet niet of wat ik doe geneeskunst is. God heeft me deze gave gegeven. Hij heeft mijn handen geleid. Ik word gedreven door 'n macht, die sterker is dan ikzelf. Ik probeer slechts het lijden van ongelukkige mensen te verlichten”.

Volgens de kantonrechter had de thans 49-jarige vrouw, echtgenote van een landbouwer te Standdaarbuiten in korte tijd een flinke „praktijk” opgebouwd. In mei van dit jaar was ze begonnen, ze „zat” nu vol tot 5 januari!

Met manneknusten

HOEWEL HET IN sommige gevallen moeilijk is getuigen te krijgen, bereid om tegen een magnetiseur te verklaren bleken hier bij de stukken nogal wat verklaringen te zijn van patiënten, die allermint over de wonderdoenster te spreken waren. Volgens een patiënt, die niet bij name werd genoemd, ging mevrouw Prinse-Corte bij hem als volgt te werk:

— **Hebt u wel eens een hersenschuding gehad, vroeg ze.**

— **Gelukkig niet, antwoordde de patiënt.**

— **Dan zullen we u er eens een slaan, zei de wonderdoenster. En daar begon ze met haar manneknusten op mijn hoofd te bonken . . .**

De wonderdoenster verweerde zich door te zeggen, dat de een nu eenmaal gevoeliger is dan de ander. Ze schreef nooit medicijnen voor, wel een vloeistof, die katjang-idjoe werd genoemd, een soort balsem. Ook gaf ze wel eens „zwarte pilletjes” - vitamine B.

Er was een andere verklaring van een man, die op de borstkas was geslagen, nadat hij eerst zijn broek had moeten uittrekken,

— Oei, oei, dat is helemaal niet waar, riep de verdachte uit, nadat de kantonrechter dit had voorgelezen.

Mr. Saelman: dan zal het misschien zijn bovenbroek geweest zijn.

Om geld gevraagd

OP DE ZITTING kwam ook de vraag ter sprake of zij betalingen had aangenomen. Zij ontkende dit, maar in enkele verklaringen werd gezegd, dat zij wel om geld had gevraagd en dat er een soort tarief zou gelden van 100, 75, 50 en 25 gulden.

— Ik ontken dat, het is absoluut niet waar, riep de verdachte uit.

De kassa heeft bij u goed aangetikt, hield mr. Saelman haar voor. Alleen uit de gevallen, die in de stukken worden genoemd, hebt u 700 gulden ontvangen.

— Was dat maar waar, repliceerde de vrouw, die overigens toegaf wel eens geld te hebben ontvangen. Maar dat wilde ze besteden voor een kliniek, want ze is veel te klein behuisd.

Iemand, die haar een rijksdaalder had gegeven, had ten antwoord gekregen: gooi dat maar in het kerkezakje. Een uitdrukking, die wel eens meer was gebruikt. Zelf vertelde ze nu dat ze van een man, die na behan-

deling weer zonder krukken kon lopen, twee dubbeltjes had gekregen. „Twee dubbeltjes voor mijn zoontje om er een ijsje voor te kopen, Edelachtbare”.

Twee zusters uit Schijndel hadden een verklaring afgegeven, waaruit bleek, dat ze ook nogal hardhandig waren behandeld door het mirakel van Standdaarbuiten.

In de hel slingeren

ER WAREN NOG meer weinig vleiende verklaringen. „Die wonderdokter is nep, heette het in een van de stukken. Ik moet u tegen die vrouw waarschuwen”, aldus een brief, die de kantonrechter had ontvangen. En een ander had tegen de politie verklaard: God zal dat wijf in de hel slingeren.

De verdachte zelf dacht er wel wat anders over: Dit mooie werk moet doorgaan, zei ze tegen de kantonrechter op diens vraag of ze van plan was er mee op te houden: „Er is voor mij nog veel te doen”.

Zij bleef het antwoord schuldig op de vraag of ze patiënten wel eens verboden had een dokter te raadplegen.

Tot zover het eerste gedeelte van de zaak, die, zoals al opgemerkt, werd aangehouden om de struise inwoner van Standdaarbuiten de gelegenheid te geven zich van juridische bijstand te doen voorzien.

Bijgeloof uit Boerenoorlog

(Ingezonden)

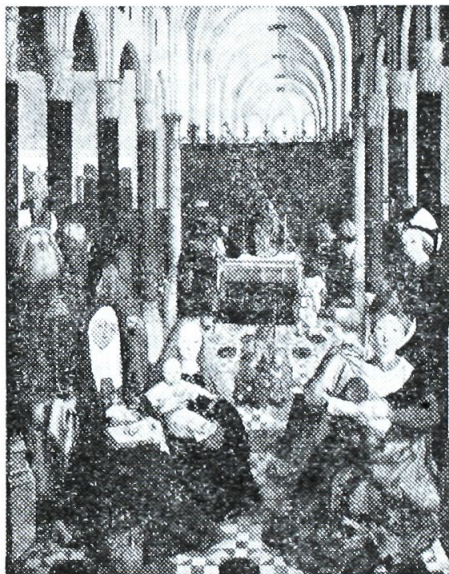
IN UW MAANDBLAD van oktober 1970 (nr. 10) hebt u een artikel „Bijgeloof tiert welig in oorlogstijd”, waarin u een bijdrage van Réveille van 29 juni 1970 aanhaalt van de auteur Van der Poel, die als bijgeloof uit de Boerenoorlog (1901-1902) vermeldt, dat het aansteken van drie sigaretten met één lucifer ongeluk brengt voor de derde man.

Dit was echter géén bijgeloof, maar een geweldige realiteit voor de Britse soldaat.

De Boeren, met weinig munitie, maar met een dodelijk schot, moesten altijd zeker zijn van een treffer. Vandaar dat zij bij de „eerste lucifer” het geweer aanlegden, bij de tweede hun oriëntatie hadden en bij de derde lucifer met zekerheid raak schoten. Dit was algemeen bekend in het Britse leger: de bevestiging hiervan kreeg ik als negen- of tienjarige jongen toentertijd persoonlijk van mijn neef, die ook in de Boerenoorlog vocht.

Amsterdam

H. J. P. BAUMANN
longarts

Geertgen tot St. Jans: Heilige Maagschap. Dit 15e eeuwse schilderij vindt men hier afgebeeld ter gelegenheid van het derde lustrum van Openbaar Kunstbezit. Januari a.s. begint de vijftiende jaargang. Men kan abonnee worden door het storten van f 14,90 op postgiro 1665, Openbaar Kunstbezit, Amsterdam.

En wanneer u dan toch een grootje uitschrijft, denk dan ook even aan de contributie voor uw wakkere Vereniging tegen de Kwakzalverij. Tien gulden kost het lidmaatschap en het gironummer van de penningmeester te Amsterdam is: postgiro 32237; Gem. giro K 1672.

Onderzoek naar telepathie op school

DE EXPERIMENTELE Studiegroep voor Parapsychologie, een werkgroep van de Studievereniging voor „Psychical Research“, is een onderzoek begonnen naar de telepathische relaties tussen schoolkinderen en onderwijzers. Bij dit onderzoek zijn twintig lagere scholen in Amsterdam met ongeveer 3000 leerlingen betrokken.

Doel van het onderzoek is na te gaan of er inderdaad een telepathische relatie tussen leerlingen en leerkrachten is.

Een dergelijk onderzoek is al eens verricht op kleuterscholen en middelbare scholen. Het onderzoek is vrij eenvoudig opgezet. De onderwijzer krijgt een kaart met een aantal afbeeldingen voor zich. Ook de leerlingen krijgen deze kaart. De onderwijzer moet zich dan concentreren op een afbeelding en de leerlingen moeten proberen te raden welke afbeelding hij precies aan het bekijken is. Een soort raadselproeven dus.

De wethouder van Onderwijs van Amsterdam heeft al zijn toestemming gegeven en de oudercommissies hebben er geen bezwaar tegen. Het hele onderzoek staat onder supervisie van het Parapsychologisch Instituut van de Rijksuniversiteit in Utrecht.

De Studievereniging voor „Psychical Research“ wil nog andere werkgroepen gaan oprichten, waaronder werkgroepen voor hypnose, psychokinese, astrologie, spontane gevallen en paranormale g e n e e s k u n s t.

Het vorige onderzoek werd in de Ver. Staten herhaald. Het werd een volkomen échec! Moet men zich nu opnieuw gaan bezighouden met dit gefröbel met kaarten?

(red. M.v.d.K.)

ORANJE - KALENDER PRO JUVENTUTE

Met instemming van de Koningin en Prins Bernard heeft Pro Juventute ook dit jaar weer een Oranje-kalender uitgegeven: de 24ste in de rij! Verschillende foto's, zoals het titelblad met de jonge prinsjes en de groepsfoto van de Koninklijke familie (februarië) zijn nog niet eerder afgebeeld. Uiteraard krijgen de jonge prinsjes volop de aandacht en zo treft men ook een foto aan van de dubbele doop in de Domkerk te Utrecht.

Naast de Nederlandse is er ook een op buitenlandse relaties afgestemde Oranjekalender verkrijgbaar. Men kan de kalender kopen bij alle verenigingen Pro Juventute en bij het landelijke besteladres voor de prijs van f 4,25 (bezorgingskosten 75 cent extra).

Postgiro 51.74.00 ten name van Kalenderactie Pro Juventute, postbus 7101 te Amsterdam. Telefoon 020 - 79 09 49.

Dr. R. F. Abrahams nam geneesmiddelenreclame onder de loep

RECLAME DIE een geneesmiddel met andere argumenten presenteert dan de therapeutische werking ervan misleidt de arts en dupeert de patiënt. Noch voor de ontwerper van de reclame, noch voor de producent bestaat er in dit geval enig excuus. Aldus de conclusie van dr. R. F. Abrahams, die in Amsterdam promoveerde op een dissertatie „Analyse van de geneesmiddelenreclame“.

De heer Abrahams onderzocht de aard van de advertenties in medische vakbladen. In sommige reclameboodschappen wordt gesuggereerd dat de

medicus als een goed arts handelt als hij het produkt van de adverteerder voorschrijft. Maar ook: als u ons produkt niet toepast handelt u verkeerd, dan bent u een slecht arts. Of: Door ons produkt toe te passen krijgt u de dank, het vertrouwen en de bewondering van uw patiënten.

Naar het oordeel van dr. Abrahams is het aanbevelenswaardig dat huisartsen geschoold worden in die zin, dat zij kritisch de advertenties bezien die op de geneesmiddelenmarkt betrekking hebben. Door de grote concurrentie op deze markt wordt de wervingscampagne steeds intensiever. Vaak wordt in de reclameboodschap gesuggereerd dat de aanbeveling van een arts afkomstig is, om aan overtuigingskracht te winnen.

In zijn onderzoek betrof de heer Abrahams ook het rondsturen van reclamedrukwerk. Gevaarlijk vindt hij het als daarin „steun bij onderzoek“ wordt aangeboden, „want het meecnaat van de farmaceutische industrie brengt ook de onafhankelijkheid van de arts in het gedrang“.

Taktiel

HET WOORD artsenbezoeker is tegenwoordig een beladen woord. Maar slimme lieden weten daar wel raad op. Een advertentie waarin om een medisch vertrouwensman werd gevraagd, die overigens geen andere taak had dan de artsenbezoeker, leverde aan de adverteerder een stapel sollicitaties op. Een koele zakelijke benaming werd ook gevonden voor iets dat emotioneel belast is en zo kwam voor gebedsgenezers, handoplegger, strijker e.d. het woord t a k t i e l e t h e r a p e u t in de plaats.

Dit vertelde dr. J. Veering op het medio oktober in Scheveningen gehouden congres van het genootschap Onze Taal.

Over vreemde woorden zei de heer Veering o.a. nog: Is een vreemd woord werkelijk nodig, dan is het nodig. Moet het een Engels woord zijn, dan moet het een Engels woord zijn. Vreemde woorden kunnen lokken, sussen, opwinden, versluieren: leasen, beauty farm, petfoods. Ze kunnen de spijker op de kop slaan, ze kunnen echter ook verwarrend zijn, ja zelfs ondemocratisch.

Wat moet een kind met een remedial teacher? Het zou vertaald kunnen worden met bijspijskeraar. Wat moeten de ouders met een short stay home? De zieke in het ziekenhuis met de intensive care, de coronary care en de recovery room? Het Nijmeegse universiteitsziekenhuis heeft 'n verkoeverkamer, nieuw woord gemaakt uit oeroude delen.

WAAR DE MENSEN OUD WORDEN

WAAR DE MENSEN oud worden? Dat is in Nederland en in de Scandinavische landen. Volgens het nieuwe jaarboek van de Ver. Naties over de wereldbevolking bereiken de vrouwen in Nederland en in Zweden gemiddeld de hoogste leeftijd, namelijk 76 jaar. Het sterke geslacht haalt die leeftijd niet: 70 jaar, in Nederland, Zweden, Noorwegen en Denemarken. Hart- en vaatziekten zijn in deze en andere ontwikkelde landen thans de meest voorkomende doodsoorzaken.

Over de gehele wereld blijft het geboortecijfer dalen. Maar tengevolge van de vorderingen van de medische wetenschap dalen ook de sterftcijfers. In 1969 waren er, over de gehele wereld, 33 geboorten op 1000 inwoners en 14 sterfgevallen. Als dit zo doorgaat zal de wereldbevolking in 2000 verdubbeld zijn tot ruim zeven miljard mensen.

Op het ogenblik woont 56 pct van de bevolking van de wereld in Azië, 13 pct in Europa, 9.7 pct in Afrika, 7.8 pct in Latijns-Amerika, 6.7 pct in de Sowjet-Unie, 6.3 pct in Noord-Amerika. Australië, dat ongeveer evenveel inwoners telt als Nederland komt niet verder dan tot ongeveer een derde procent van de wereldbevolking.

Wonderdokteres gaat door "tot bittere einde"

ELISABETH PRINSE-CORTE, de wonderdokteres van Standdaarbuiten en volgens haar verdediger „een eenvoudige vrouw die er trots op is dat ze helemaal niet gestudeerd heeft, ook de geneeskunst niet”, gaat nog wel even door met de strijd. „Je kunt op me rekenen, ik help je, wat denken ze wel”, fluisterde zij tegen een invalide vrouw, die haar na de zitting van de kantonrechter van het Brabantse Zevenbergen huilend in de gang opwachtede.

OVER DEZE emotionele zitting, de tweede ronde van de zaak, lazen wij in het verslag dat Ary Jassies voor het Rotterdam Nieuwsblad maakte, het volgende.

Ook haar advocaat, mr. A. F. M. de Kok uit Breda, liet er tijdens deze tweede ronde van de geruchtmakende zaak geen twijfel over bestaan dat — als het tot een veroordeling zou komen — de Nederlandse rechtspraak nog niet van Elisabeth verlost is. „Ik stel mij voor dat wij in appèl gaan als u met de officier meegaat”, zo hield hij de kantonrechter voor.

Deze heeft een week later schriftelijk vonnis gewezen — men kan dat elders in dit nummer van ons maandblad lezen. De officier van justitie, mr. F. A. Vaillant eiste tegen de vrouw zeven maal duizend gulden boete subsidiair 600 dagen waarvan zevenmaal f 400,— voorwaardelijk en een proeftijd van twee jaar.

Deze eis schokte de gezette wonderdokteres al dermate dat zij hem in een tirade waar de vonken van af vlogen toebeet: „Als je pijnen kunt wegnemen, wat geen professor of dokter kan, en u wilt dat verbieden dan bent u geen mens meer”.

Als Elisabeths bittere woorden in de zittingzaal evenveel magische kracht had bezeten als haar volgelingen ze in haar praktijk toedenken, was de officier er gisteren niet heelhuids afgekomen.

De grote schare Brabanders, die het zaaltje in Zevenbergen opnieuw bijna tot aan de nok bevolkte, kwam, afgezien van het woedende slot-offensief van de verdachte, nauwelijks aan zijn trekken. Omdat de kantonrechter, mr. J. H. Saelman, er — gezien de lijvige dossiers — geen heil in zag de stoet getuigen à décharge te laten voordraven beperkte de zitting zich bijna geheel tot het requisitoir en het pleidooi.

Geheimzinnige gebeurtenissen

VERVULD VAN SCEPSIS hoorde mr. Saelman daarvoor een getuige à décharge aan, de Rotterdamse arts, G. Hornstra, „geen insider, maar wel belangstellend”. Deze haalde een citaat aan: „Wie geneest heeft gelijk”, en betoogde: „Wij leven in een maat-

schappij, waarin de officiële geneeskunde als alleen zaligmakend wordt beschouwd. Ik geloof dat dit niet juist is”.

„Heeft u”, informeerde de kantonrechter, „gezien hoe de verdachte patiënten heeft behandeld?” De jonge dokter moest toegeven dat zijn kennis over de geheimzinnige gebeurtenissen die zich de laatste maanden in Standdaarbuiten hebben afgespeeld, niet zover strekte. „Maar”, zei hij op een vraag van de officier, „ook een arts behandelt soms, zieken zonder precies te weten wat hij doet, terwijl het resultaat toch goed is. De grenzen zijn soms moeilijk te trekken.”

De officier beschouwde deze zienswijze als ondermijnd voor de medische stand en bouwde vervolgens in een uitvoerig requisitoir aan zijn stelling dat mevrouw Prins bestraft dient te worden wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunde.

Op los timmeren

„Ik ben er”, zei hij, „absoluut van overtuigd dat mevrouw lichamelijke schade heeft veroorzaakt. Dat is een bijzonder gevaarlijke zaak. De verhalen wijzen erop dat mevrouw er maar op los tinnert. Ook de inspecteur van de volksgezondheid in Noord-Brabant heeft mij gezegd dat hier sprake is van zulke agressieve methoden dat ze een ernstig risico inhouden voor degenen die onder haar handen komen. Ik aarzel niet mevrouw te vervolgen wegens lichamelijke schade door schuld.”

Na deze woorden viel in de doodstille zaal een woedend gesis uit de richting van de verdachte te vernehmen.

De officier besteedde ook aandacht aan de morele schade, die de verdachte onder haar immense patiëntenkring zou hebben aangericht, en aan het financiële gewin dat zij zou hebben nagestreefd. „Ik geef u”, zei hij, „de raad: Stop met deze zaak. Als u zegt: Het is een gave, ik ga door, dan adviseer ik u: tred in contact met een artsengroep”.

Nadat de eis uitgesproken was vloog de wonderdokteres als door 'n slang gebeten overeind. Haar advocaat moest haar met zachte hand terugleiden naar haar stoel.

Mr. A. F. M. de Kok bestreedt uiteraard dat zijn inmiddels ook al buiten de landsgrenzen vermaarde cliënt de uit 1865 stammende Wet op de geneeskunst zou hebben overtreden. „Ik wil”, deelde hij mee, „juist aantonen dat zij de geneeskunst niet heeft uitgeoefend”.

Gauw een bloeduitstorting

Aan de hand van het toen volgende pleidooi kwam men eindelijk iets meer te weten over mevrouw Prinse's beroepsgeheimen, die zij twee weken geleden nog niet aan de openbaarheid had willen prijsgeven. „Als er”, aldus de advocaat, „al wel eens een blauwe plek zou zijn opgetreden dan moet ik er wel op wijzen dat sommige mensen nu eenmaal gauw een bloeduitstorting hebben.

Zij berokkent niemand schade. Zij onderzoekt ook niet. Zij spreekt de mensen toe en maakt bepaalde symbolische gebaren, hetzij lichamen, hetzij van een afstand. Wat een arts doet, is een ingreep verrichten of medicamenten toedienen. Wat zij doet, is het opvoeren van de conditie, waardoor de genezende kracht van de menselijke natuur zijn kansen krijgt”. Mr. de Kok bepleitte vrijspraak of ontslag van rechtsvervolg.

Ondertussen was de verdachte steeds ongeduldiger geworden. Tijdens de repliek van de officier kon zij het zware lichaam niet langer op de stoel houden. Elisabeth deed driftig 'n paar stappen naar voren en bitste: „Mag ik nou alstublieft ook even?”

Flinke vent

Een kwartiertje later mocht zij ten slotte haar gemoed luchten. Als een schip met volle zeilen koerste de wonderdokteres meteen op de tafel van de officier af, waarop zij briesend van toorn een blocnote smeed, dat aankomelijkheidsbetuigingen van talrijke patiënten bevatte. „Je zou”, kreet Elisabeth, „een hele vent wezen als je dat allemaal eens ging oplezen. Dan was je tenminste een kerel, een flinke vent”.

Maar officier en kantonrechter schudden beiden koeltjes het hoofd. Overmand door emoties kwam de wonderdokteres nog vuriger voor de belangen van haar praktijk op, beschuldigingen aan het adres van de officier vermengend met bewijsmateriaal uit eigen hand: „Er is geen ene arts in heel Nederland die reuma kan weggrijpen. Maar op de gang zit een vrouw die het zestien jaar heeft gehad en die ik ervan verlos. Begrijpt u me goed? Of bent u geen mens meer? Ik zal doorgaan tot het bittere einde, want God staat naast mij”.

HOCUSPOOC VAN JOSMAH

Uw HOCUSPOOC zet de Belgische goochelaar Josmah boven een gedrukt briefje, dat verspreid werd bij een boekje met een voordracht van dr. Julien Tondriau tegen het spiritisme. De bij de boekjes ingesloten „horoscoop” was, zo werd aan het publiek in de zaal medegedeeld, precies als de horoscopen van de astrologen — dat wil zeggen even slecht. Desniettemin steeg de verkoop van de boekjes met de helft.

Josmah heeft eens een proef genomen en zes bladen gekocht waarin horoscopen voorkwamen. Bij vijf was de maandvoorspelling voor Josmah verschillend, maar nummer vijf en zes waren gelijk. Wat bleek? Dezelfde „astroloog” die aan blad vijf meewerkte schreef ook de horoscoop voor blad zes!

Josmah, die nu 76 jaar is, heeft een streep gezet onder zijn carrière van goochelaar, fakir en . . . handschaduwspel. Verschillende apparaten die hij voor zijn nummer fakirisme gebruikte heeft hij geschonken aan het Museum voor Volkskunde te Antwerpen.

Hieronder volgt de tekst van een „Hocuspooc” uit Josmah's Toverkluis, afd. Raadgevingen, Deurnehuis, Borgerhout (Antwerpen).

UWE VRIENDEN EN VIJANDEN

De posities der planeten in uw hocuspooc en hunne aspecten laten mij duidelijk herkennen, dat u veel vrienden zult hebben. Sommige van hen hebben ver gereisd en zijn goed ontwikkeld, en uw omgang met deze lieden is voor u zeer interessant en voordelig. Door uw goedenkende natuur kunt u vaak teleurstellingen beleven, indien u uw vertrouwen schenkt aan perso-

Moerman-therapie

Naar ons van bevoegde zijde wordt medegedeeld zal, anders dan in ons vorig nummer (blz. 48) medegedeeld, geen nieuw onderzoek geschieden naar de z.g. Moerman-therapie. De laatste zin van het artikel op blz. 48 kan dan ook vervallen.

nen welke u niet door en door kent; er zijn personen welke u pogen te vleien om voordelen te bekomen. Geloof niet dadelijk alles wat de mensen u zeggen. Ga alleen met solide en eerlijke mensen uit uw eigen stand om, dit zal u veel onaangenaamheden besparen. Personen tussen 10 april en 1 mei geboren, zijn in 't algemeen niet uw vrienden, daartegen deze geboren in januari en tussen 5 juni en 8 juli zullen het goed met u menen. Uw beste vrienden zult u bij het andere geslacht vinden, doch zij in uwe keuze zeer voorzichtig, in uw geval zie ik ook verscheidene vijanden, neem u in acht voor een persoon met donkere ogen en haren, en niet meer zo jong; u past het beste bij personen van uw leeftijd maar met een opgewekte en evenwichtige natuur. In de omgang met deze is u het gelukkigste. Zenuwachtige ongeduldige lieden zult u niet tot uwe vrienden kiezen, want deze oefenen een slechte invloed op u uit. Door oudere personen van uw geslacht, zult u wel eens voordelen hebben. U is haast overal graag gezien.

(Deze „Hocuspooc” is zo „echt” als dewelke u door zgnde Waarzeggers - Psychometristen - Spiritualisten - Astrologen, e, t, q, uitgeschreven wordt, Heb vertrouwen; en vraag uw volledige Hocuspoos, Raad voor uw hele leven.)

Hypnose is geen spelletje!

HOE GEVAARLIJK het toepassen van hypnose is zonder medische noodzaak en door 'n onbevoegde bleek weer eens uit een Amerikaans kranteberichtje, afkomstig uit Cleveland, Ohio. In de plaats Berea had een meisje als experiment in de les wetenschap tien klasgenoten gehypnotiseerd. Zij zei hun, dat zij zich erg koud zouden voelen. Daarna zei ze tegen het tiental: Nu worden jullie warmer en warmer - en tenslotte: wakker worden!

Eén meisje echter, de 16-jarige Cynthia R. Perkins, bleef in hypnose en moest naar een psychiatrische inrichting worden overgebracht voor behandeling. Zij bleef daar maar voor zich zelf uit mompelen: „Ik heb het zo koud, ik heb het zo koud . . .

De onthutste moeder verklaarde tegen verslaggevers: Mijn dokter heeft mij zojuist verteld, dat hypnose niet door een willekeurig persoon op onverschillig wie mag worden toegepast. Een dokter moet eerst iemands fysieke toestand kennen en weten wat zij kan doorstaan en wat niet.

Wij wensen onze leden en lezers
een gelukkig en voorspoedig

1971

Bestuur Vereniging
tegen de Kwakzalverij

Redactie Maandblad
tegen de Kwakzalverij

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, Arts te Hilversum, Voorzitter; E. Mijnaerends, Tandarts te Amsterdam; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, Secretaresse; L. Brest te Amsterdam, Penningmeester; Mr. J. E. Goudsmit, Kantonrechter te Haarlem; J. J. Aukema, Dierenarts te Steenwijk; Mr. J. D. van den Berg, Vice-President Arrondissements-Rechtbank te Arnhem; J. E. Bouter, Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid te Zwolle; P. L. Stal, Arts te 's-Gravenhage; J. van Baak, Dermatoloog te Utrecht; J. M. de Haas, Tandarts te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, Apotheker te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, Inspecteur van Politie te Arnhem; J. Noord te Amsterdam.

Lidmaatschap van de Vereniging Incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonnées: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA N.V.
Amsterdam

BLZ. 54

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.